

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1CoCsp/14/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120318927
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:6120318927.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a členov senátu JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Michala Boroňa, v sporovej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 37927795, proti žalovanému: U. G., K.. X.X.XXXX, O. Ž. XXX, o zaplatenie 13.586,03 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 7Csp/214/2020-118 z 5.5.2021, takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca nemá nárok na náhradu trov konania a žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

2. Vychádzal zo zistenia, že dňa 2.12.2016 bola medzi právnym predchodcom žalobcu spoločnosťou VÚB, a.s. a žalovaným podpísaná Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX, zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru flexipôžička, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver 14.050,- eur, ktorý sa zaviazal splácať v 96 splátkach počnúc 20.1.2017 s termínom konečnej splatnosti 20.11.2024. Žalovaný dlžnú sumu nezaplatil ani napriek predžalobným výzvam žalobcu. Súd vyzýval právneho zástupcu žalobcu, aby súdu predložil listiny, ktorými preskúmaval bonitu dlžníka pri poskytovaní úveru, a to v súlade s § 7 a § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. účinného v čase uzatvorenia zmluvy. Žalobca vo svojom písomnom podaní zo dňa 29.4.2021 uviedol, že výzva pred zosplatením úveru bola žalovanému doručená, bola zasielaná ako tretia upomienka, o čom predložili súdu aj podací hárok, z ktorého je zrejmé, že výzva bola odoslaná žalovanému na adresu ním uvedenú. Žiadne listiny k preskúmvaniu bonity zo strany žalobcu súdu predložené neboli. Žalobca nadobudol pohľadávku uplatnenú v tomto spore na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej medzi spoločnosťou VÚB, a.s. ako postupcom a spoločnosťou Intrum Slovakia s.r.o. ako postupníkom dňa 19.11.2019. Napriek písomnej výzve, ktorou súd vyzýval žalobcu, aby súdu predložil, akým spôsobom preskúmaval bonitu žalovaného pri poskytovaní úveru, právny zástupca žalobcu tieto listiny k overovaniu bonity žalovaného súdu nepredložil. Okresný súd poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-377/14, ktorý rozhodol, že v spotrebiteľských zmluvách sú súdy povinné ex offio skúmať existenciu neprijateľných zmluvných podmienok. Okrem uvedenej povinnosti možnosť judikatúry Súdneho dvora EÚ vyvodíť okrem iného aj povinnosť súdov skúmať pri spotrebiteľských zmluvách bonitu spotrebiteľa (C-679/18) a údaje týkajú sa RPMN (C-76/10) a v prípade zistených nedostatkov na tieto pri rozhodovaní prihliadať. Žalobca ako postupník postúpenej pohľadávky súdu nepredložil žiadne listiny, ktorými veriteľ pri poskytovaní úveru preskúmaval bonitu žalovaného ako dlžníka. Keďže žalobca súdu žiadne doklady o skúmaní bonity žalovaného nepredložil, je zrejmé, že spôsobom zodpovedajúcim odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity dlžníka nepostupoval. Nezaujímal ho príjmy a ani výdavky žalovaného, a to, či po ich úhrade má dostatočnú finančnú rezervu na splácanie úveru. Nepreveril ho v úverových

registroch. Poskytnutý úver preto v zmysle § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. nebolo možné platne predčasne zosplatiť postupom podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

3. Neboli teda splnené podmienky na postúpenie žalobou uplatňovanej pohľadávky z dôvodu, že úverový vzťah nebol platne predčasne ukončený a z tohto dôvodu nie je daná aktívna vecná legitímácia na strane žalobcu, keďže tento pohľadávku, ktorú žaluje platne nenadobudol. Žalobca napriek písomnej výzve súdu nepredložil žiadne doklady o skúmaní bonity žalovaného. Teda poskytnutý úver je bez úrokov a bez poplatkov a k jeho platnému predčasnému zosplateniu nemohlo dôjsť ku dňu 9.11.2017. V prípade, ak nie sú splnené podmienky pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jedná sa o postúpenie v rozpore so zákonom, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka vylúčené, resp. zakázané. Ide o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu na podanie žaloby súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol.

4. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol neúspešný, preto nemá nárok na náhradu trov konania a žalovanému náhradu trov konania nepriznal, pretože mu z obsahu spisu žiadne trovy nevyplývajú.

5. Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že zaviazá žalovaného zaplatiť žalobcovi 13.586,03 eur, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 13.586,03 eur od 10.1.2018 do zaplatenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a prizná mu náhradu trov konania v plnom rozsahu.

6. Odvolanie podal z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

7. Namietal, že spolu so žalobou súdu predložil ako prílohu „Žiadosť o flexipôžičku“, v ktorej žalovaný uviedol okrem svojich príjmov a výdavkov aj údaje o svojich záväzkoch, pričom svojím podpisom potvrdil pravdivosť uvedených údajov. Klient podpisom zmluvy prehlásil, že všetky uvádzané údaje sú pravdivé. Žalovaný taktiež prehlásil, že ku dňu podpisu zmluvy mu neboli známe žiadne okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na riadne plnenie jeho záväzku. Žalovaný za účelom splnenia predpokladov platenia úverových splátok preukázal výšku svojho mesačného príjmu. Žalovaný jednak uviedol výšku svojich mesačných príjmov a na druhej strane aj výšku mesačných výdavkov. Preverenie majetkových pomerov žalovaného sa nachádza priamo v „Žiadosti o flexipôžičku“, pričom údaje o príjmoch a výdavkoch žalovaného sú obsiahnuté veľmi podrobne, a to ďaleko nad rámec toho, čo zákon v danom období, kedy zmluva bola uzavretá, vyžadoval. Zmluvne stanovená výška mesačnej splátky s poukazom na žalovaným uvádzané hodnoty spĺňala podmienky primeranosti. Nakoľko z predložených listinných dôkazov je preukázané skúmanie majetkových pomerov žalovaného pred poskytnutím úveru, týmto bola splnená povinnosť overenia bonity žalovaného podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z.

8. Pokiaľ ide o samotné zosplatenie, predchodca žalobcu vyhlásil ku dňu 10.11.2017 predčasnú splatnosť pohľadávky z úveru. Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti pohľadávky z úveru s výzvou na zaplatenie dlžnej sumy bolo žalovanému doručované na ním uvedenú adresu, pričom dňa 19.12.2017 sa vrátilo s poznámkou „zásielka neprevzatá v odbernej lehote“. Predmetné oznámenie sa vrátilo žalobcovi dňa 19.12.2017, a teda lehota 7 dní na zaplatenie dlžného zostatku predčasne ukončeného zmluvného vzťahu, uplynula dňa 26.12.2017. Od 27.12.2017 je žalovaný v omeškani s jeho uhradením. Ešte pred vyhlásením predčasnej splatnosti bol žalovaný vyzvaný na úhradu omeškaných splátok. Spolu s výzvou zo dňa 2.10.2017 označenej ako „Tretia upomienka“, bol súdu predložený aj podací hárok, z ktorého je zrejmé, že táto výzva bola odoslaná žalovanému na adresu ním uvedenú pod č. zásielky RE364409652SK dňa 2.10.2017, čo vyplýva priamo z podacieho hárku na boku na jeho ľavej strane, kde je tento dátum uvedený. K zosplateniu došlo riadne a platne, preto žalobcovi svedčí aktívna legitímácia.

9. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

10. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalobcu je dôvodné, v dôsledku čoho

bolo nevyhnutné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. b) CSP) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

11. Odvolateľ tvrdil, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, keď namietal, že jeho právny predchodca si splnil povinnosť posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

12. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý právny predpis), alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

13. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobcu bolo predmetom odvolacieho konania posúdiť, či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a či právne správne posúdil uplatnený nárok.

14. Podľa § 7 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „ZoSÚ“), veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom (napríklad § 92a zákona č. 483/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov).

15. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

16. Podľa § 17 ods. 1 ZoSÚ, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

17. Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že predchodca žalobcu spoločnosť VÚB, a.s. a žalovaný uzavreli dňa 2.12.2016 Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ pod reg. č. 014121611301116. Podľa uvedenej zmluvy sa žalovaný zaviazal zaplatiť poskytnutý úver 14.050,- eur v 96 mesačných splátkach vo výške 226,48 eur so splatnosťou prvej splátky dňa 20.1.2017 a splatnosťou poslednej splátky dňa 20.11.2024, dohodnutá ročná úroková sadzba bola 11,40 %, RPMN predstavovala 12,87 %, priemerná hodnota RPMN ku dňu podpisu zmluvy predstavovala 9,27 % a celková čiastka, ktorú musel žalovaný zaplatiť bola 21.796,60 eur. Listom zo dňa 10.11.2017 predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru ku dňu 10.11.2017. Žalobca aktívnu legitímáciu v predmetnom konaní odvodzuje od Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 19.11.2019 medzi Všeobecnou úverovou bankou, a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom.

18. Z citovaného ustanovenia § 11 ods. 2 ZoSÚ vyplýva, že úver je možné považovať za bezúročný a bez poplatkov v prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 predmetného zákona. Za hrubé porušenie sa pritom považuje posudzovanie schopnosti splácať bez akýchkoľvek údajov o príjmoch,

výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra (z dikcie zákona nevyplýva povinnosť veriteľa zisťovať údaje o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave a súčasne prihliadať aj na údaje z registra alebo databázy). Odvolací súd pritom nemal jednoznačne za preukázané, že by predchodca žalobcu neposudzoval schopnosť spotrebiteľa splácať úver bez prihliadnutia na údaje o príjmoch, výdavkoch a o rodinnom stave spotrebiteľa (viď Žiadosť o flexipôžičku zo dňa 30.11.2016 na č.l. 14 až 16 spisu, z ktorej príjmy a výdavky žalovaného, ako aj údaje o jeho rodinnom stave možno vyvodiť). Nie je preto možné bez pochybností vyvodiť, že by predchodca žalobcu neskúmal úverové zaťaženie žalovaného, jeho príjmy, výdavky a rodinný stav. Vzhľadom k uvedenému treba konštatovať, že existujú listinné dôkazy, že pri posudzovaní žiadosti žalovaného o úver mal predchodca žalobcu k dispozícii údaje o jeho príjmoch a výdavkoch vyplývajúcich zo Žiadosti o flexipôžičku zo dňa 30.11.2016, ktoré sponchýbňujú naplnenie hypotézy právnej normy, ktorá by zakladala hrubé porušenie povinnosti veriteľa overiť si schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

19. Pretože súd prvej inštancie pri rozhodovaní o žalobcom uplatnenom nároku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere vychádzal z nesprávnych skutkových záverov, pre ktoré sa potom podstatou veci z hľadiska právne významných skutočností pre posúdenie opodstatnenosti uplatneného nároku nezaoberal, znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie pochybil v tom, že nezohľadnil tvrdenie žalobcu, že jeho právny predchodca skúmal schopnosť žalovaného splácať úver, vyžadovaného ustanovením § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., navyše podporené listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise na č.l. 14 až 16 ako súčasť podanej žaloby, a nakoľko uvedený nedostatok nemožno napraviť ani v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a podľa ustanovenia § 391 ods. 1 CSP vrátil vec na ďalšie konanie.

20. V ďalšom konaní bude súd prvej inštancie povinný riadiť sa vyššie uvedeným právnym názorom odvolacieho súdu, ktorým je v zmysle ustanovenia § 391 ods. 2 CSP viazaný. Súd prvej inštancie vyhodnotí zistený skutkový stav potrebný pre rozhodnutie a po opätovnom rozhodnutí sporu závery o skutkových zisteniach a právnom posúdení veci odôvodní spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniu § 220 ods. 2 CSP, v ktorom uvedie, či boli žalobcom splnené povinnosti vyplývajúce z ustanovenia § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Následne súd prvej inštancie opätovne posúdi splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky na žalobcu a s tým súvisiacu aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu.

21. V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvej inštancie aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).